

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การระบุนิยามและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เรียงร้อยความคิดพินิจภาษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นิทานคติธรรมคำสอน (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การระบุนิยามและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

คือ การหาข้อคิดหรือคติสอนใจจากเรื่องที่อ่านว่าเรื่องนั้น ๆ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อะไรบ้างแก่ผู้อ่านแล้วจึงนำข้อคิดนั้นมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวัน การหาข้อคิดจากการอ่านหนังสือต่าง ๆ เช่น นิทาน โดยอ่านจนจบเรื่องแล้วจับใจความสำคัญหรือประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดกับผู้อ่าน

วิธีการอ่านสรุปความรู้

๑. อ่านรอบแรกดูชื่อเรื่องก่อน แล้วอ่านโดยมีคำถามในใจว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร ข้อความใดสำคัญให้ขีดเส้นใต้ไว้
๒. อ่านอีกครั้งดูรายละเอียดของเนื้อหา
๓. สามารถอ่านเพิ่มเติมจนกว่าจะเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น
๔. ให้สรุปใจความสำคัญเพียงใจความเดียวของแต่ละย่อหน้าไว้
๕. นำใจความสำคัญที่รวบรวมไว้มาเขียนเรียบเรียงใหม่อย่างละเอียดและสละสลวย โดยใช้สำนวนของตนเอง
๕. ทบทวนการสรุปความรู้อีกครั้งเพื่อพิจารณาหาส่วนที่ต้องแก้ไขหรือต้องการเพิ่มเติม

หลักการสรุปความรู้จากเรื่องที่อ่าน

๑. อ่านเนื้อเรื่องที่จะสรุปความรู้โดยให้ความสำคัญกับชื่อเรื่อง ควรใช้เทคนิคการตั้งคำถาม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ผลเป็นอย่างไร หลังจากที่ย่านจบแล้ว
๒. หาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. นำใจความสำคัญที่ได้มาเรียบเรียงให้ต่อเนื่องกัน โดยควรรักษาเนื้อความเดิมของแต่ละย่อหน้าไว้ แต่อาศัยการใช้คำเชื่อมเพื่อความสละสลวย และต่อเนื่องสัมพันธ์กัน
๔. อ่านทบทวนและแก้ไขหากพบว่าเนื้อความยังไม่มีต่อเนื่องสัมพันธ์กัน หากพบใจความซ้ำซ้อนควรตัดออก
๕. การสรุปความรู้สามารถนำเสนอได้ทั้งในรูปแบบของการเขียนและการพูด